Gemeente Amsterdam

Geachte leden van de stadsdeelcommissie Oost,

Naar aanleiding van de binnengekomen mail van Dhr. Frans van Vliet (VVD) d.d. 21-04-2021 en ingediend agendapunt informeer ik u middels deze brief over de vignetplicht en handhavingsactie zoals in april jl. gehouden op IJburg.

Aanleiding
Team nautisch toezicht en handhaving (THOR – nautisch) heeft van 6 t/m 20 april 2021 controles uitgevoerd op IJburg met de volgende resultaten:

1. Er zijn 296 vaartuigen gecontroleerd
2. Er zijn 178 flyers/besluiten i.v.m. geen (geldig) vignet aangebracht
3. Er zijn 118 vaartuigen met een betaald vignet
4. Er zijn geen vaartuigen met onjuiste maatgegevens geconstateerd

Na 15 dagen (vanaf 22 april 2021) is gestart met sleepacties bij vaartuigen die een besluit aangebracht hebben gekregen maar nog geen RFID chip hebben gekocht/geactiveerd/hebben opgeplakt. Deze vaartuigen worden versleept naar de Bewaarhaven. Daarop worden kosten van het verslepen en bewaren alsmede binnenhavengeld geïnd.

Als gevolg van de handhavingsactie is er onrust is ontstaan bij bootbezitters op IJburg. De betreffende handhavingsactie is gericht op de aanwezigheid van vignetten voor Binnenhavengeld (BHG). Het innen van havengeld gebeurt gemeentelijk al tientallen jaren waarbij ieder voorjaar wordt gestart met handhavingsactie. Tot op heden is er echter niet of nauwelijks gecontroleerd op IJburg.

Binnenwater vs. Buitenwater
Onder eigenaren van pleziervaartuigen op IJburg is er soms onduidelijkheid over de status van het water. Het water rond IJburg is namelijk binnenwater op grond van de gemeentelijke "*Verordening op het Binnenwater – 2010*" maar het water maakt ook onderdeel uit van het buitendijkse watersysteem IJmeer. Dat IJburg in het IJmeer ligt maakt voor de heffing van BHG niets uit. De heffing/vignetplicht is immers van toepassing op al het water binnen de gemeentegrenzen (m.u.v. het Havengebied).

Sinds 1971 hanteert de gemeente Amsterdam het instrument van binnenhavengeld. Dit is vastgelegd in de Binnenhavengeldverordening Pleziervaart waarbij de gemeenteraad jaarlijks het

tarief vaststelt voor het eerstvolgende jaar. Het betreft een belasting voor het gebruik van gemeentelijke wateren op grond van artikelen 216 en 229 van de Gemeentewet.

In artikel 2 van de binnenhavengeld staat de toepassing van de heffingsplicht:

> *"Onder de naam 'Binnenhavengeld Pleziervaart' wordt een recht geheven voor het gebruik overeenkomstig de bestemming met een pleziervaartuig van voor de openbare dienst bestemde gemeentewateren en/of van voor de openbare dienst bestemde werken of inrichtingen die in beheer of onderhoud zijn bij de gemeente dan wel ter zake van het genot van door of vanwege de gemeente verstrekte diensten, een en ander voor zover dit gebruik of genot niet plaatsvindt in de haven".*

De heffingsplicht is dus van toepassing op al het water binnen de gemeentegrenzen met uitzondering van de haven. Wat precies de haven is door de gemeenteraad bepaald in de *Verordening op het Binnenwater 2010* (Vob 2010).

In de Vob 2010 is het Havengebied in het oostelijk deel van de stad op de kaart als volgt aangeduid:

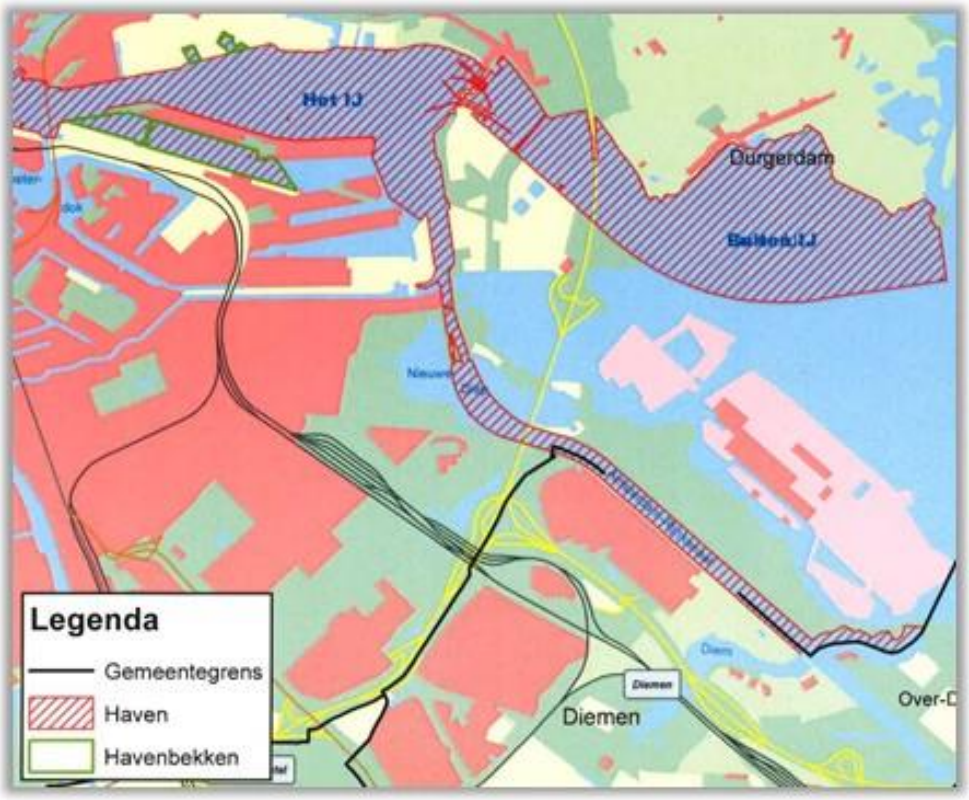

Uit de kaart is af te leiden dat al het binnen- en buitendijkse water bij IJburg binnenwater is en niet tot het uitzonderingsgebied "*Haven*" behoort. Het is aan de gebruiker van in dit geval pleziervaartuigen om zich te vergewissen van de bijbehorende regelgeving en plichten.

Advies stadsdeelcommissie
In 2019 is een voorstel betreffende de vignetplicht unaniem door de stadsdeelcommissie aangenomen. Het betreffende advies is vervolgens als volgt opgenomen in het definitieve adviesvraagformulier op het ontwerp van de *Nota Varen deel 2*:

> "*Advies: Vanwege de onduidelijkheid in de vignetplicht voor pleziervaartuigen in het water rond IJburg het beleid niet te wijzigen zonder gedegen communicatie met bewoners en voorlichting aan bewoners.*
> *In samenspraak met het waterschap AGV, RWS, de gemeente Amsterdam en stadsdeel Oost te komen tot heldere voorlichting en communicatie aan de bewoners van IJburg over de tegenstrijdige begrippen Binnenwater en Buitenwater voor de duiding van het buitendijkse water rond IJburg."*

De reactie van Stadsdeelcommissie Oost/DB is met het adviesvraagformulier gebruikt als advies aan het college en raad op de Ontwerp Nota varen deel 2. De inbreng vanuit stadsdeel Oost heeft op dit punt niet geleid tot inhoudelijk wijziging van de Nota Varen deel 2. Wel wordt de volgende verwijzing gemaakt in de beantwoording van de stadsdeeladviezen:

> *Duidelijkheid binnen- en buitenwater /IJburg*
> *Stadsdeel Oost heeft aandacht gevraagd voor de duiding van het buitendijkse water rond IJburg en adviseert hier duidelijkheid in te verschaffen.*
> *Het binnen- en buitenwater van IJburg is formeel niet overgedragen door Rijkswaterstaat aan de gemeente Amsterdam. In de praktijk geeft de gemeente wel advies op het binnenwater van IJburg op grond van de Verordening op het Binnenwater maar is de gemeente niet de beheerder. Op het buitenwater heeft de gemeente geen bevoegdheden.*

Met deze tekst wordt gedoeld op een eventuele formele overdracht van watertaken op grond van de Waterwet (waterkwaliteit, waterkwantiteit en nautisch vaarwegbeheer). Hiervoor wordt op dit moment gewerkt aan een nieuwe Samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeente het Rijk voor het beheer van een deel van het Buitendijkse water.

De plicht op een vignet binnenhavengeld is echter gebaseerd op de gemeentelijke *Verordening op het binnenwater 2010* dat zijn grondslag heeft in de gemeentewet en niet de Waterwet.

Handhaving
Hoewel er sinds 1971 een tarief binnenhavengeld van toepassing is op al het water binnen de gemeente (met uitzondering van havengebied) is er tot op heden bij IJburg niet of nauwelijks gehandhaafd. De handhaving op binnenhavengeld in de randen van de stad (bijvoorbeeld landelijk Noord) krijgt veelal minder prioriteit. Door de verdergaande ontwikkeling van IJburg komen er ook steeds meer pleziervaartuigen waardoor het nu meer prioriteit krijgt. Bij een handhavingsactie wordt gebruik gemaakt van een standaard handhavingsstrategie en –aanpak, waarbij bewoners op voorhand zijn geïnformeerd via de gebruikelijke kanalen.

Port of Amsterdam
Port of Amsterdam is een zelfstandig havenbedrijf binnen de gemeente Amsterdam. Het havenbedrijf werkt nauw samen met de andere havenbedrijven rond het Noordzeekanaal onder andere via het *Centraal nautisch beheer Noordzeekanaalgebied*. Beiden organen maken eigen beleid en dragen zorg voor een eigen communicatie. Het Havenbedrijf heeft geen bevoegdheid ten aanzien van binnenhavengeld pleziervaart of duiding van heffingsgebieden. Iedere vermelding van een externe organisatie, zonder vermelding van het besluit van de gemeenteraad, heeft geen enkele status. Hier kunnen wij dus geen verantwoordelijkheid voor nemen. Wij zullen wel de Port of Amsterdam wijzen op de door dhr. Van Vliet geconstateerde omissie.

Communicatie
Jaarlijks wordt op stedelijk niveau voorlichting ingezet om Amsterdammers te informeren over Binnenhavengeld pleziervaart. Vooruitlopend op de handhavingsactie is over het verschuldigde binnenhavengeld gecommuniceerd middels de Amsterdam-krant (april-editie), de website van de gemeente Amsterdam en de Vaar-app.

Ik vertrouw erop dat hierbij de gestelde vragen zijn beantwoord.

Met vriendelijke groet,

Rick Vermin
Portefeuillehouder Water
Stadsdeelbestuur Oost